

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: H. H., narozený X, bytem X, *doručovací adresa:* X,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25,
225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 13.3.2023 proti rozhodnutí žalované ze dne 12.1.2023 č. j. X o
invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 12.1.2023 č. j. X a
jemu předcházející rozhodnutí č. j. X ze dne 24.3.2022 se zrušují a věc se vrací
k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. **Včasnou žalobou** ze dne 13.3.2023 doručenou osobně zdejšímu soudu dne 15.3.2023 s
připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí
žalované ze dne 12.1.2023 č.j. X, kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila
rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 24.3.2022, jímž byla zamítnuta jeho žádost o změnu výše
invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále
jen **zákon**), pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona, neboť podle posudku

Okresní správa sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 3.3.2022 není invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 12.1.2023 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 5.1.2023 bylo zjištěno, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 9b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 35-60%; lékař ČSSZ zvolil na základě doložených lékařských zpráv s ohledem na charakter zdravotního postižení střed daného rozmezí, tj. 50%, a tato procentní míra ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna, proto nebylo možno námitkám žalobce vyhovět.

2. **Žalobce v žalobě** vyjádřil nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu a zdůraznil, že trpí vedle Aspergerova syndromu také středně těžkou depresivní poruchou, přesto k navýšení poklesu pracovní schopnosti dle § 3 odst. 1 vyhlášky nedošlo. Popsal stručně své zdravotní problémy a připomněl, že jako těžkou poruchu zhodnotila psychiatrická též omezený výkon ve zvládání obtíží a jiných psychických nároků – odpovědnosti, zvládání stresu, krize. Dle žalobce se posudek nevypořádal se všemi jeho námitkami, proto je nepřesvědčivý a požadoval vypracování posudku Posudkovou komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) i zrušení napadeného rozhodnutí a také, aby o nároku na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně rozhodl sám soud.
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Plzeň-město** vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 3.3.2022 (žalobce nebyl přítomen) a ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v řízení o námitkách dne 5.1.2023 ČSSZ-pracoviště Plzeň (žalobce nebyl přítomen) vyplývá, že žalobce byl nadále uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona pouze pro invaliditu druhého nikoli třetího stupně s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 9b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 50%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna; den vzniku invalidity druhého stupně: 2.9.2016 a doba platnosti posudku: 30.9.2027. Dále jsou založeny i posudky o zdravotním stavu žalobce – posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči, dle nichž mu byl přiznán II stupeň (středně těžká závislost) s datem vzniku 1.11.2013, poslední posudek je ze dne 17.12.2018, kdy se jednalo rovněž o II stupeň (od 7.11.2018, tj. od dosažení věku 18 let), ale kupodivu platnost: trvale (v předchozí době bylo vždy stanoveno datum platnosti). Rovněž je založena lékařská zpráva ze dne 5.5.2021 obsahující mimo jiné sdělení, že žalobce je psychicky způsobilý k řízení motorových vozidel podle psychologického vyšetření PhDr. I. W. e.č. 134/21 s podmínkou pravidelných kontrol v psychiatrické ambulanci.
4. **Žalovaná dne 13.4.2023** ve svém vyjádření k žalobě považovala za klíčové vyžádání posudku PK MPSV v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. s tím, že obdržený návrh, tj. žalobu, má za neopodstatněný a v části, v níž se žalobce domáhá vydání rozsudku, kterým by soud o tvrzeném nároku sám rozhodl, jde nadto o konstrukci kroků, jež aplikovatelná právní úprava nepřipouští (§ 78 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen **s.ř.s.**), a tedy návrh nepřipustný.
5. Ze zaslání **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené

rozhodnutí ze dne 12.1.2023 bylo žalobci doručeno dne 23.1.2023 dle založené dodejky.

6. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 8.6.2023 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie, žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí (12.1.2023) byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70% s datem vzniku 2.9.2016** (první den pojištění); doba platnosti posudku (lhůta KLP): trvale vzhledem k charakteru postižení. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace psychiatra při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je Aspergerův syndrom - středně těžké postižení, rekurentní depresivní porucha - úzkostně depresivní symptomatika, závislá porucha osobnosti, závislost na benzodiazepinech a amfetaminech. Dále PK MPSV uvedla, že je v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-město i námitkového řízení a konstatovala, že u žalobce se jedná o středně těžké postižení, podstatně snížená úroveň sociálního fungování, podle rozsahu a tíže postižení funkčních schopností, výkon většiny denních aktivit narušen. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 60% podle kapitoly V, položky 9b) přílohy k vyhlášce a na rozdíl od předchozích posudků PK MPSV hodnotila na horní hranici taxace s ohledem na všechny psychiatrické komorbidity (*Aspergerův syndrom je blízký dětskému autismu, ale liší se nepřítomností mentální retardace, specifická léčba neexistuje*). Vzhledem k tomu, že žalobce není schopen využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, pokračovat v předchozí výdělečné činnosti se podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10% na celkových 70%. Není schopen pracovního zařazení, zatím se přes veškerou snahu toto nezdařilo a dle odborného nálezu ani není naděje na zlepšení, výkon výdělečné činnosti pojištěnce nevyžaduje zcela mimořádné podmínky podle § 6 vyhlášky o posuzování invalidity. (*Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.*)
7. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona** následující:
- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
 - (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
 - (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
8. **V § 3 odst. 2 uvedené vyhlášky** je stanoveno: V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a

znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti byly shledány PK MPSV, jak uvedeno shora.

9. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
10. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s.** soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (**§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.**).
11. Podle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
12. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle **§ 75 odst. 1 s.ř.s.** je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 12.1.2023, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (**§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.**).
13. Žalobce se podanou žalobou domáhal přiznání vyššího stupně invalidity z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 8.6.2023 má soud za prokázané, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované (12.1.2023) se u žalobce jednalo o invaliditu třetího stupně od 2.9.2016 a nikoli pouze o invaliditu druhého stupně, proto je žaloba podaná důvodně, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 12.1.2023 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 24.3.2022 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, jak uvedeno ve výroku I. rozsudku, pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 3, 4 s.ř.s.)** spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce. Žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce od 2.9.2016 a tedy k 24.3.2022 i 12.1.2023 odpovídal třetímu stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila celkem 70%, avšak lékařem OSSZ a ČSSZ byla

přiznána pouze míra poklesu 50% a na základě jejich posudků (viz shora) byla vydána předmětná rozhodnutí žalované.

14. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle posudku PK MPSV ze dne 8.6.2023 invalidní pro invaliditu třetího stupně a to od 2.9.2016, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změna stupně invalidity u žalobce z druhého na třetí stupeň. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 7/2023-32 ze dne 16.6.2023, když rozhodnutí o přiznání vyššího stupně invalidity by byla vydala žalovaná v případě zjištění tohoto vyššího stupně invalidity již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v řízení o jeho žádosti o změnu stupně invalidity či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
15. Soud sám o nároku žalobce na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nemůže rozhodnout, jelikož mu to neumožňuje platná právní úprava (viz výše citovaný § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.), jak ostatně uvedla i žalovaná ve svém vyjádření k žalobě, proto soud napadené rozhodnutí i předcházející rozhodnutí zrušil, věc vrátil k dalšímu řízení žalované, která o nároku žalobce znovu rozhodne.
16. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce však nepožadoval žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 16. června 2023

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně